

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 658

van **GWENDOLYN RUTTEN**

datum: 22 juli 2021

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Onroerende voorheffing - Intercommunales

Artikel 26 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales bepaalt dat de intercommunales, onverminderd de bestaande wetsbepalingen, vrijgesteld zijn van alle belastingen van de Staat, evenals van alle belastingen ingevoerd door de provincies, de gemeenten of enig andere publiekrechtelijke persoon.

In een arrest van 25 januari 2019 stelde het Hof van Cassatie m.b.t. de onroerende voorheffing dat de intercommunales vrijgesteld zijn van belasting in zoverre de gemeenten daaraan zelf niet zijn onderworpen.

Verder voorziet artikel 2.1.6.0.1. van de Vlaamse Codex Fiscaliteit in enkele vrijstellingen inzake onroerende voorheffing. Onder andere voor:

1° de onroerende goederen of delen ervan, gelegen in het Vlaamse Gewest die een belastingplichtige of een bewoner zonder winstoogmerk heeft bestemd voor het openbaar uitoefenen van een eredienst of van de vrijzinnige morele dienstverlening, voor onderwijs, voor het vestigen van hospitalen, klinieken, dispensaria, rusthuizen, vakantiehuizen voor gepensioneerden, of van andere soortgelijke weldadigheidsinstellingen;

2° de onroerende goederen die een vreemde staat heeft bestemd voor de huisvesting van zijn diplomatieke of consulaire zendingen of van culturele instellingen die zich niet met verrichtingen van winstgevende aard bezighouden, op voorwaarde van wederkerigheid;

3° de onroerende goederen die de aard van nationale domeingoederen hebben, op zichzelf niets opbrengen en voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut worden gebruikt.

Momenteel blijkt er onduidelijkheid te zijn over de houding van VLABEL m.b.t. de heffing van onroerende voorheffing bij intercommunales. Er waren de voorbije jaren diverse juridische procedures tussen intercommunales en VLABEL, alsook werden door diverse intercommunales bezwaarprocedures opgestart tegen door VLABEL gevestigde aanslagen.

In het belang van alle betrokken partijen lijkt snelle duidelijkheid over de fiscale behandeling van intercommunales nodig.

1. Kan de minister duidelijkheid verschaffen over het toepassingsgebied en de implicaties van de vrijstelling van belasting voor intercommunales wat de onroerende voorheffing betreft? Wanneer en onder welke voorwaarden is deze van toepassing?
2. Wat is momenteel de houding van VLABEL inzake de belastingvrijstelling voor intercommunales wat de heffing van onroerende voorheffing betreft?

3. Hoeveel bezwaarschriften inzake onroerende voorheffing werden de voorbije jaren door intercommunales ingediend bij VLABEL m.b.t. de geschetste problematiek?
4. Acht de minister een decretale aanpassing nodig om de nodige duidelijkheid te verschaffen?
5. Wat is algemeen de houding van VLABEL inzake de belastingvrijstelling voor intercommunales wat de andere Vlaamse belastingen betreft?

ANTWOORD

op vraag nr. 658 van 22 juli 2021

van **GWENDOLYN RUTTEN**

1. Er heerst geen onduidelijkheid omtrent de heffing van onroerende voorheffing bij intercommunales. De Vlaams Belastingdienst volgt in deze rigoreus de rechtspraak van het Hof van Cassatie en het Grondwettelijk Hof. Louter op grond van artikel 26 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales kan dus geen vrijstelling van belasting verleend worden.

Het Grondwettelijk Hof besliste namelijk herhaaldelijk dat de vrijstelling voor intercommunales, voorzien in artikel 26 van de wet van 22 december 1986, slechts in overeenstemming is met het gelijkheidsbeginsel op voorwaarde dat ook de gemeenten van de belasting in kwestie zijn vrijgesteld (zie o.m. arrest nr. 8/2004 van 21 januari 2004; nr. 14/2004 van 21 januari 2004, en nr. 173/2005 van 3 november 2005). Uit de wetshistoriek van dat artikel blijkt immers dat de wetgever de bedoeling had de intercommunales vrij te stellen van belastingen in zoverre de gemeenten zelf daaraan niet waren onderworpen. Het Hof van Cassatie heeft deze zienswijze bevestigd in haar arrest van 25 januari 2019 (arrest nr. F.17.0093.N).

Hieruit volgt dat:

- 1) intercommunales niet onvoorwaardelijk kunnen vrijgesteld worden op basis van artikel 26 van de wet van 22 december 1986;
- 2) indien er een vrijstelling van belasting voor gemeenten is voorzien in de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) (of in een decreet dat de belasting in kwestie regelt) intercommunales hier wel voor in aanmerking kunnen komen, mits ze uiteraard aan de voorwaarden voor de vrijstelling voldoen.

Wat de onroerende voorheffing betreft, komen de intercommunales bijgevolg wél in aanmerking voor de vrijstelling voor nationale domeingoederen zoals voorzien in artikel 2.1.6.0.1, eerste lid, 3° VCF. Opdat deze vrijstelling kan toegekend worden moeten drie voorwaarden worden vervuld:

- de onroerende goederen moeten de aard van nationale domeingoederen hebben;
- de onroerende goederen mogen op zichzelf niets opbrengen;
- de onroerende goederen dienen voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut gebruikt te worden.

Wat de laatste voorwaarde betreft, is er ook een recente uitspraak van het Grondwettelijk Hof van 1 juni 2017 (arrest nr. 66/2017) die hier naadloos op aansluit. Het Hof heeft toen geoordeeld dat als een intercommunale commerciële activiteiten uitvoert, dat de vrijstelling dan niet geldt, zelfs al is het een vrijstelling die voorzien is voor gemeenten. Ook met de economische activiteit van de intercommunales dient dus rekening gehouden te worden. Zo niet creëert men via belastingvrijstelling voor deze intercommunales een concurrentieel voordeel ten aanzien van private marktspelers.

2. Indien een intercommunale zich beroept op de vrijstelling van onroerende voorheffing voor nationale domeingoederen, zal de Vlaamse Belastingdienst geval per geval onderzoeken of de voorwaarden worden vervuld, net zoals ze dat bij aanvragen van andere overheden doet.

3. In onderstaande tabel vindt u per aanslagjaar een overzicht van het aantal bezwaren dat werd ingediend door een intercommunale. De meerderheid van de bezwaarschriften werd ingediend met het oog op het verlenen van de vrijstelling nationaal domeingoed.

Aanslagjaar	Ingewilligd	Deels ingewilligd	Afgewezen	In behandeling	Totaal
2016	68	50	17	3	138
2017	89	28	14	4	135
2018	49	4	17	7	77
2019	114	/	5	8	127
2020	30	2	/	41	73
Totaal	350	84	53	63	550

4. Gezien de duidelijk en onmiskenbare rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Cassatie is een decretale aanpassing niet nodig noch opportuun.
5. Net zoals bij de onroerende voorheffing het geval is, kunnen intercommunales vrijgesteld worden van andere Vlaamse belastingen indien in de Vlaamse Codex Fiscaliteit of in het decreet dat de belasting in kwestie regelt, een vrijstelling van belasting is voorzien waarvoor ook de gemeenten in aanmerking komen en mits uiteraard de voorwaarden voor de vrijstelling worden vervuld.